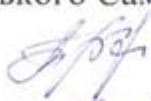

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини,
фізичного виховання і здоров'я

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан III медичного
факультету,
доцент Шишкін М.А.
« 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРЕФОРМОВАНІ ФІЗИЧНІ ЧИННИКИ

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради факультету Студентського Самоврядування Протокол № 03-1/09 від «18» 09. 2020 р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні Вченої ради факультету Протокол № 1 Від «16» 09. 2020 р.
---	--

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: професор, доктор пед.н. Ляхова Інна Миколаївна e-mail:

lyahova_i.n@ukr.net

Кафедра: фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я

Адреса: просп.Маяковського,26

Викладач: доцент, к.пед.н. Шаповалова Ірина Володимірівна e-mail:

irisha242008@rambler.ru

Кафедра: фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я

Адреса: просп.Маяковського,26

Викладач: старший викладач Сазанова Інна Олексіївна e-mail:

zsmupe@ukr.net

Кафедра: фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я

Адреса: просп.Маяковського,26

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Преформовані фізичні чинники»

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

Програма навчальної дисципліни складається з 1 змістового модуля (лекцій - 12, практичних занять - 32, СРС - 46).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Семестр:3

Згідно розкладу занять.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

1. Пререквізити Дисципліна «Преформовані фізичні чинники» базується на вивченні студентами «Нормальної анатомії» «Нормальної фізіології людини», медичної біології, медичної та біологічної фізики, , пропедевтики внутрішньої медицини, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосування знань з фізичної терапії та ерготерапії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Предметом: вивчення навчальної дисципліни є зовнішні природні і преформовані лікувальні фізичні фактори, які застосовують для впливу на організм людини, набуття навичок щодо сучасних методик організації та проведення фізіопроцедур в аспекті фізичної реабілітації.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни.

Інтегральна компетентність	Бакалавр з фізичної реабілітації здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Загальні компетентності (ЗК)	<ul style="list-style-type: none"> - ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. - ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). - ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії. - ЗК 04. Здатність працювати в команді. - ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. - ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. - ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність відповідати за результати професійної діяльності; - ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. - ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. - ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. - ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<ul style="list-style-type: none"> - ФК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я. - ФК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини. - ФК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії. - ФК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта. - ФК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни:

- ознайомити студентів з основними поняттями;
- сформулювати уяву про значення навчальної дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки спеціаліста для застосування здобутих знань у процесі розв'язання професійних задач;

5.3 Завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння теоретичного матеріалу програми дисципліни;
  - оволодіння практичними навичками, передбаченими програмою;
  - вивчення характеристик основних природних і преформованих лікувальних фізичних факторів; показань і протипоказань, методів проведення фізіопроцедур. демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади;
  - використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень;
  - застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії;
  - застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію;
  - реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії;
  - обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність;
  - проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.
- **Знати:**
    - механізми фізіологічної дії фізіотерапевтичних чинників;
    - особливості лікувальної дії природних і преформованих фізичних факторів;
    - диференційований підхід до призначення фізіотерапевтичних процедур;
    - показання до застосування фізіотерапевтичних процедур;
    - протипоказання до проведення фізіопроцедур.
  - **Вміти:**
    - добирати найбільш ефективні до певного стану здоров'я та фізичного стану людини фізичні фактори;
    - проводити основні кліматолікувальні процедури, зокрема визначати біодозу для прийому процедур УФО та сонячних ванн;
    - під контролем лікаря практично застосовувати портативні фізіотерапевтичні апарати побутового призначення;
    - оцінювати ефективність залучення використаних засобів реабілітації

5.4 Зміст навчальної дисципліни:

5.5 Зміст навчальної дисципліни На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

Програма навчальної дисципліни складається з 1 змістового модуля.

- модуль 1: годин 90 (лекцій - 12, практичних занять - 32, СРС - 46);

Змістовий модуль 1. Преформовані фізичні чинники.

Тема 1. Загальні питання фізіотерапії. Класифікація природних і преформованих фізичних чинників. Класифікація фізичних методів лікування. Механізм лікувальної дії фізичних чинників. Протипоказання до призначення фізичних чинників

Тема 2. Організаційні основи фізіотерапевтичного лікування. Техніка безпеки при роботі у фізіотерапевтичному кабінеті. Складові елементи фізіотерапевтичних процедур та їх характеристика. Алгоритм проведення фізіотерапевтичної процедури

Тема 3. Загальні принципи кліматолікування. Оцінка впливу основних компонентів клімату на організм людини

Тема 4. Електротерапія постійними електричними струмами.

Гальванізація. Лікарський електрофорез.

Тема 5. Електролікування постійними та змінними та імпульсними струмами низької частоти. Електросон. Діадинамометрія. Ампліпульстерапія.

Тема 6. Високочастотна терапія імпульсним струмом та електростимуляція. Дарсонвалізація.

Тема 7. Терапія електричними та електромагнітними полями високої частоти. Індуктотермія. УВЧ-терапія. ДМХ- та СМХ-терапія.

Тема 8. Загальна магнітотерапія.

магнітотерапії, особливості проведення процедури.

Тема 9. Світлолікування. Лікування інфрачервоним, видимим та ультрафіолетовим випромінюваннями.

Тема 10. Лазерна терапія.

Тема 11. Енергія акустичних коливань. Ультразвукова та ударно- хвильова терапія.

Тема 12. Лікувальне застосування штучно зміненого повітряного середовища. Аерозоль- та аероіонотерапія. Галотерапія. Оксигенотерапія.

Тема 13. Гідротерапія. Обливання. Обтирання. Укутування. Лікувальні ванни та души.

Тема 14. Термотерапія. Особливості застосування пелоїдотерапії.

Тема 15. Парафінотерапія. Озокеритотерапія. Кріотерапія.

Тема 16. Підсумкове заняття з дисципліни «Преформовані фізичні чинники». **План вивчення навчальної дисципліни:**

Модуль 1			
Преформовані фізичні чинники			
1	Тема 1. Загальні питання фізіотерапії. Класифікація природних і преформованих фізичних чинників. Класифікація фізичних методів лікування. Механізм лікувальної дії фізичних чинників. Протипоказання до призначення фізичних чинників.	ПЗ - 3 год., Л - 2 год., СРС - 2 год.	Заповнення практикуму.
2	Тема 2. Організаційні основи фізіотерапевтичного лікування. Техніка безпеки при роботі у фізіотерапевтичному кабінеті. Складові елементи фізіотерапевтичних процедур та їх характеристика. Алгоритм проведення фізіотерапевтичної процедури.	ПЗ - 3 год., Л - 2 год., СРС - 2 год.	Заповнення практикуму.
3	Тема 3. Загальні принципи кліматолікування. Оцінка впливу основних компонентів клімату на організм людини.	ПЗ - 3 год., СРС - 2 год.	Заповнення практикуму.
4	Тема 4. Електротерапія постійними електричними струмами. Гальванізація. Лікарський електрофорез..	ПЗ - 2 год., Л - 2 СРС - 3 год.	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
5	Тема 5. Електролікування постійними та змінними та імпульсними струмами низької частоти. Електросон. Діадинамометрія. Ампліпульстерапія.	ПЗ - 2 год., СРС - 3 год.	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
6	Тема 6. Високочастотна терапія імпульсним струмом та електростимуляція. Дарсонвалізація.	ПЗ - 2 год., СРС - 3 год.	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.

7	Тема 7. Терапія електричними та електромагнітними полями високої частоти. Індуктотермія. УВЧ-терапія. ДМХ- та СМХ-терапія.	ПЗ - 2 год., Л - 2 год., СРС - 3 год.	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
8	Тема 8. Загальна магнітотерапія.	ПЗ - 2 год., СРС - 3 год.	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
9	Тема 9. Світлолікування. Лікування інфрачервоним, видимим та ультрафіолетовим випромінюваннями.	ПЗ - 2 год., Л - 2 год., СРС - 3 год	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
10	Тема 10. Лазерна терапія.	ПЗ - 2 год., СРС - 3 год	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
11	Тема 11. Енергія акустичних коливань. Ультразвукова та ударно-хвильова терапія.	ПЗ - 2 год., СРС - 3 год	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
12	Тема 12. Лікувальне застосування штучно зміненого повітряного середовища. Аерозоль- та аероіонотерапія. Галотерапія. Оксигенотерапія.	ПЗ - 2 год., Л - 2 год., СРС - 3 год	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
13	Тема 13. Гідротерапія. Обливання. Обтирання. Укутування. Лікувальні ванни та души.	ПЗ - 2 год., СРС - 4 год	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
14	Тема 14. Термотерапія. Особливості застосування пелоїдотерапії.	ПЗ - 2 год., СРС - 3 год	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
15	Тема 15. Парафінотерапія. Озокеритотерапія. Кріотерапія.	ПЗ - 2 год., СРС - 3 год	Опрацювання практичних навичок. Заповнення практикуму.
16	Тема 16. Підсумкове заняття з дисципліни «Преформовані фізичні чинники».	ПЗ - 2 год.	

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
1	Класифікація фізичних методів лікування. Механізм лікувальної дії фізичних чинників. Протипоказання до призначення фізичних чинників.	5
2	Техніка безпеки при роботі у фізіотерапевтичному кабінеті. Складові елементи фізіотерапевтичних процедур та їх характеристика. Алгоритм проведення фізіотерапевтичної процедури.	5
3	Загальні принципи кліматолікування. Оцінка впливу основних компонентів клімату на організм людини.	5
4	Електротерапія постійними електричними струмами. Гальванізація. Лікарський електрофорез.	5

5	Електролікування постійними та змінними та імпульсними струмами низької частоти. Електросон. Діадинамометрія. Ампліпульстерапія.	5
6	Високочастотна терапія імпульсним струмом та електростимуляція. Дарсонвалізація.	5
7	Терапія електричними та електромагнітними полями високої частоти. Індуктотермія. УВЧ-терапія. ДМХ- та СМХ-терапія.	5
8	Загальна магнітотерапія.	5
9	Світлолікування. Лікування інфрачервоним, видимим та ультрафіолетовим випромінюваннями. Лазерна терапія.	6

Консультативна допомога: відповідно до графіку, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри.

Контрольні заходи: самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час відповідного практичного заняття.

7 Список основної та додаткової літератури

7.1 Основна література

1. Фізична реабілітація засобами фізіотерапії : навчальне видання / Н.В. Богдановська, І.В. Кальонова. - Запоріжжя, ЗНУ, 2017. - 288 с.
2. Фізіотерапія : підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В.Д. Сиволап, В.Х. Каленський. - Запоріжжя, ЗДМУ, 2014. - 196 с.
3. Фізіотерапія : підручник / за ред. проф. О.А. Владимірова, проф. В.В. Єжова, проф. Г.М. Пономаренко. - К.: Формат, 2013. - 432 с.

7.2 Додаткова література

1. Майкова Т. В. Класичні та сучасні методи фізіотерапії : навчальний посібник / Т. В. Майкова, Т. М. Толстикова, О. С. Афанасьєва. - Дніпропетровськ : Журфонд, 2015. - 235 с.
2. Ємчик Л. Ф. Основи біологічної фізики і медична апаратура : підручник / Л. Ф. Ємчик. - Київ : Медицина, 2014. - 391 с.
3. Тимчик Г. С. Фізіотерапевтична апаратура : навчальний посібник / Г. С. Тимчик, М. В. Філіпова, І. М. Діордіца. - К.: НТУУ КПІ, 2012. - 279 с.

8 Контроль і оцінка результатів навчання

8.1 Види контролю:

- поточний;
- підсумковий.

8.2 Форми контролю:

Поточна навчальна діяльність здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Оцінка за заняття визначається як середня за поточний тестовий контроль, співбесіду на занятті, виконання практичного завдання, виконану самостійну роботу.

Оцінювання здійснюється відповідно до знань, умінь та навичок студента, які він демонструє на занятті та які він здобуває згідно з робочою програмою.

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2»).

Форма підсумкового контролю успішності навчання дисципліни – диференційований залік.

Для дисциплін, формою контролю для яких є залік, оцінка базується виключно на результатах оцінювання поточної діяльності та визначається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано», а максимальна кількість балів за поточну діяльність становить **200** балів.

Загальна кількість балів, набраних студентом при вивченні дисципліни, конвертується в національну шкалу оцінювання за таблицею:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
170 – 200	відмінно
140 – 169	добре
110 – 139	задовільно
0 – 109	незадовільно

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.